

Тема № 2. Політологічний практикум
Роль релігійного чинника в політичному житті
України та світу

Мета заняття:

узагальнити та інтегрувати теоретичні знання з історії України, всесвітньої історії, релігієзнавства, спеціальних політологічних дисциплін, закріпити їх у практичній роботі, сприяти розвитку навичок самостійної групової роботи.

Підготовка до заняття:

Проект – це робота, яка самостійно планується й реалізується студентами. Опановуючи культуру проектування, студенти привчаються творчо мислити, самостійно планувати свої дії, естетично реалізовувати засвоєні засоби й методи роботи, а також удосконалюють свої навички й культуру між особистісного спілкування та співробітництва. Сутність цієї методики полягає в тому, що:

- студенти у складі невеликих підгруп (3-5 чоловік) творчо працюють над виконанням проектного завдання;
- кінцевий результат роботи, форму якого обирають самі студенти, має бути представлений на розгляд їх однокурсників та підлягати колективній оцінці;
- викладач виступає в цьому процесі переважно в ролі консультанта, організатора створення умов для успішної творчої праці студентів та спостерігача за її перебігом.

Загальноприйнята **класифікація проектних завдань** базується на різних методах збору інформації для виконання проекту, різних джерелах цієї інформації та різних типах презентації виконаної роботи. Згідно з цією класифікацією пропонується розрізняти такі основні типи проектних завдань:

- **інформаційно-дослідницькі проекти**, для виконання яких учні збирають інформацію, працюючи з різними джерелами цієї інформації. Вони цілком підпорядковані логіці дослідження, мають чітку структуру, наближену або повністю відповідну справжньому науковому дослідженню (актуальність теми, визначення, проблеми, окреслення завдань та методів дослідження, джерел інформації, висування гіпотез, аргументація, обговорення отриманих результатів, їх презентація);
- **проекти-огляди**, виконання яких потребує обробки інформації, отриманої через інтерв'ю та опитування. Презентація проектів даного типу здійснюється відповідно до попереднього типу;
- **виробничі проекти**, коли кінцевий продукт виконання проекту презентується у вигляді стендової доповіді, графіків, таблиць, відеоматеріалів, письмових доповідей тощо;
- **організаційно-ігрові проекти**, коли результати представляються у вигляді дебатів, дискусій за „круглим столом”, драматизацій, усних презентацій тощо. Даний тип проекту не має чіткої структури, вона визначається під час опрацювання учасниками проекту ролей, зумовлених характером та змістом проекту.

Етапи роботи над проектом:

1. Формування груп учасників та вибір теми проекту.
2. Визначення мети проекту і форми його кінцевого продукту.
3. Визначення структури проекту.
4. Практична діяльність з навичок, необхідних для успішного виконання проекту.
5. Збір інформації студентами.
6. Обробка та аналіз зібраної інформації.
7. Презентація кінцевого продукту.
8. Оцінка виконання проекту всіма учасниками.

Робочі міні-групи (3-5 чоловік) учасників проекту формуються на основі врахування рівня їх підготовки, комунікативних здібностей та спільних інтересів студентів.

Перші три етапи роботи над проектом є організаційними, вони присвячені визначенню теми проекту, вибору форми заключної та проміжної презентації результатів, розробці структури проекту для кожної групи. Тематика проектів може бути однаковою для всіх груп або різною, залежно від побажань самих студентів.

Виконуючи обраний ними проект, студенти часто виявляють бажання працювати в режимі рольової або ділової гри. Слід особливо зазначити, що шляхи виконання та результати проекту,

запропоновані студентами, можуть бути нереальними або вигаданими з точки зору наукової обґрунтованості. Творча фантазія – запорука вмотивованої успішної роботи.

На етапах 5 та 6 переважає написання письмових звітів, оглядів, рефератів, дослідницької роботи, оформлення плакатів, таблиць, виготовлення різних типів унаочнення. Письмове оформлення проекту передбачає подання викладачу друкованої роботи (Times New Roman, 12, 1.5) загальним обсягом 15-20 сторінок. У залежності від типу проекту, обраного студентами, робота повинна містити теоретичну й практичну частини, список використаних джерел та літератури, посилання на неї із вказівкою сторінок, додатки (карти, схеми, таблиці, графіки, діаграми, фотографії та ін.).

Усна презентація кінцевого результату виконання проекту, яка відбувається на етапі 7 – це дискусія за визначеною проектом тематикою. Презентуючи власні проекти, студенти демонструють свої ораторські вміння та вміння вести дискусію, захищати власну точку зору.

Етап 8, як правило, присвячується оцінці роботи кожної міні-групи та кожного представленого проекту. В ході роботи викладач здійснює своєрідний моніторинг виконання учнями різноманітних видів навчальної діяльності: занотовував значущі помилки, відзначав найбільш успішні рішення, які вони знаходили, реєстрував прогресивні зміни у розвитку навичок та умінь кожного студента. Все це має стати предметом обговорення, під час якого студенти також висловлюють свої думки щодо оцінки роботи своїх однокурсників.

Хід заняття:

1. Організаційний момент. Вступне слово викладача.
2. Захист проектів групами студентів. На презентацію (захист) проекту відводиться 10-12 хв. На обговорення презентованого проекту серед студентів надається 8-10 хв.
3. Заключне слово викладача. Підведення підсумків.